

Omistajapoliittiset linjaukset

Kaupunginvaltuusto hyväksynyt 16.10.2023

Sisällysluettelo

Omistajapolitiittiset linjaukset	4
1. Johdanto.....	4
2. Omistajapolitiikka	6
2.1. Omistajapolitiikan määrittely.....	6
2.2. Omistajapolitiikan organisointi	7
2.2.1. Konsernijohdon yhteistoiminta.....	8
3. Porin kaupunkikonserni	8
3.1. Konsernirakenne.....	8
3.2. Omistamisen lähtökohdat.....	9
4. Porin kaupungin omaisuuserien omistajapolitiittiset linjaukset.....	10
4.1. Maa- ja vesialueet.....	10
4.2. Rakennusomaisuus sekä kiinteät rakenteet ja laitteet.....	10
4.3. Sijoitustoiminnan periaatteet	10
5. Liikelayosten omistajapolitiittiset linjaukset	11
5.1. Porin Vesi	11
5.2. Porin Palveluliikelaitos	11
6. Tytäryhtiöt.....	12
6.1. Yleislinjaukset tytäryhtiöille.....	12
6.2. Strategiset yhtiöt	13
6.2.1. Pori Energia Oy.....	14
6.2.2. Porin Satama Oy.....	15
6.2.3. Keräämö Oy.....	16
6.2.4. Porin YH-Asunnot Oy.....	17
6.2.5. Prizztech Oy	18
6.2.6. Länsirannikon Koulutus Oy.....	19
6.2.7. Satakunnan ammattikorkeakoulu Oy	20
6.2.8. Suisto Kiinteistöt Oy	22
6.3. Muut tytäryhtiöt ja säätiöt	22
6.3.1. Asunto Oy Porin Kiertokatu 16–18.....	22
6.3.2. Kiinteistö Oy Domus Arctopolis	23
6.3.3. Kiinteistö Oy Keskusmarkku.....	23
6.3.4. Kiinteistö Oy Lavian Virastotalo	24
6.3.5. Kiinteistö Oy Luotsinmäen Puhdistamo	24
6.3.6. Kiinteistö Oy Otavankatu 3.....	24
6.3.7. Kiinteistö Oy Porin Jäähalli.....	25
6.3.8. Kiinteistö Oy Porin Tiilimäki	25
6.3.9. Kiinteistö Oy Porin Uimahalli	25
6.3.10. Kiinteistö Oy Porin Winnova.....	26

6.3.11.	Kiinteistö Oy Pormestarinluodon Keskus.....	27
6.3.12.	Kiinteistö Oy Ulvilanpuisto	27
6.3.13.	Kiinteistö Oy Viikkarin Valkama	28
6.3.14.	Meri-Porin Palvelukeskus Oy	28
6.3.15.	Pori Jazz Oy	29
6.3.16.	Porin Linja-autoasemakiinteistö Oy	29
6.3.17.	Porin Linjat Oy	30
6.3.18.	Porin Toimitilat Oy	31
6.3.19.	Sampolan Palvelukeskus Oy	31
6.3.20.	Visit Pori Oy	32
6.3.21.	Yyterin Meriravintola Oy	32
6.3.22.	Maire Gullichsenin taidesäätio	33
6.3.23.	Porin Teatterisäätio	33
6.3.24.	Piirilääkäri Anders Bustorffin säätio sr	34
6.3.25.	Porin Aikuiskoulutussäätio	34
6.3.26.	Länsi-Suomen pelastusharjoitusalue säätio rs	35
6.3.	Osakkuusyhteisöt.....	36
6.4.	Omistusyhteisöt	36
7.	Linjausten voimaantulo	36

Omistajapoliittiset linjaukset

1. Johdanto

Kuntalain (410/2015) mukaan valtuusto päättää omistajaohjauksen periaatteista (14 §), minkä lisäksi kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon omistajapolitiikka (37 §). Porin kaupunkikonsernin omistajaohjauksen lähtökohtana ovat kaupunginvaltuuston määrittelemät tavoitteet ja niiden mukaiset kaupungin omistajapolitiikan linjaukset osana kaupunkistrategiaa. Näillä valtuuston vahvistamilla omistajapoliittisilla linjauksilla ohjataan pääoman käyttöä ja eri omaisuuseriä koskevaa päätöksentekoa. Lisäksi kaupunginvaltuusto kaupunkikonsernin ylimpänä päättävänä elimenä asettaa kaupunkikonsernin toiminnan ja talouden keskeiset tavoitteet.

Omistajapoliittisiin linjauksiin sisältyy kuvaus kaupungin omistajapolitiikasta sekä kuntalain edellyttämät omistajaohjauksen periaatteet. Linjauksissa määritellään muun muassa missä tehtävissä kaupunki on mukana omistajana ja minkä toimintaperiaatteiden mukaan konsernia ohjataan ja valvotaan. Omistajapoliittisten linjausten tarkoitus on tukea konsernijohdon työtä ja yhteisöjen toimintaa pitkällä tähtäimellä.

Laajemmassa tarkastelussa omistajapolitiikkaan kuuluvat myös kaupungin muut omistuserät, maaomistukset ja sijoitusomaisuus, joiden yksityiskohtaisempiin omistajapoliittisiin kysymyksiin otetaan kantaa myös muiden asiakirjojen ja päätösten kautta.

Pori-konsernin omaisuus on merkittävä osa yhteistä varallisuutta. Sitä on hoidettava tavalla, joka on kontrolloitavissa, läpinäkyvää ja joka nauttii julkista luottamusta. Kaupungin toimintaan ja toimintaperiaatteisiin tulee voida luottaa eri yhteyksissä, jotta kaupungin mukanaolo ja imago merkittävänä toimijana säilyvät.

Kuntien toimintaympäristön muutoksen myötä palveluilta vaaditaan yhä korkeampaa laatua ja samalla edellytetään kustannustietoisuuden ja tehokkuuden lisäämistä. Kuntien toimintaa ohjaava lainsäädäntö (kuntalaki, kilpailulaki ja laki julkisista hankinnoista) velvoittaa kunnat yhtiöittämään kilpailluilla markkinoilla hoitamansa tehtävät ja lisäksi edellytetään mm. julkisten hankintojen kilpailuttamista. Muuttuva toimintaympäristö edellyttää kriittistä palvelutarpeiden ja -tasojen arviointia sekä toimintatapojen arviointia ja tarvittaessa niiden muokkaamista. Palvelujen tuotantotapojen arviointi ja valinnat ovat osa kunnan strategista kehittämistä. Kiristyvää taloudellista tilannetta luodaan johtamiselle erityisen paineen.

Omaisuuden hyvä hoito on osa sitoutuneiden pääomien tehokasta käyttöä. Ei ole mahdollista ajatella, että omaisuuden hoidon näkökulmasta omaisuus kuuluu kasvottomaksi jäävälle kunnalle. Taloudellisten resurssien rajallisuus edellyttää sitä, että kaikessa omistuksessa on pyrittävä sijoitettavan tai sijoitetun pääoman tehokkaaseen käyttöön.

Kunnan jäsenten etu edellyttää verovarojen mahdollisimman tehokasta käyttöä kunnan tehtäväkentässä. Omistamisessa kuten kaikessa muussakin kaupungin toiminnassa on ratkaisevaa kaupunkilaisten etu, jonka määrittelyn yleislinjaukset tekee kaupunginvaltuusto. Samoin kaupunkikonsernin johtamisessa korostuu konsernikokonaisuuden ymmärtäminen ja hallinta sekä aktiivisen omistajuuden avulla tavoiteltavat tulokset. Konsernirakenteen tarkoituksenmukaisuutta tulee arvioida jatkuvasti toiminnan tuloksellisuuden sekä aktiivisen omistajaohjauksen näkökulmasta. Toimintaympäristön muuttuessa nopeasti kaupungilta ja kaupunkikonsernilta vaaditaan nopeaa reagointi- ja uusiutumiskykyä ja onnistunutta johtamista. Se tarkoittaa johtamisen, toimintatapojen, -prosessien ja rakenteiden jatkuvaa tarkastelua, toiminnan kokonaistuloksellisuutta sekä riskienhallintaa.

Ohjeiden tarkoituksena on osaltaan varmistaa, että kaupungin omaisuutta hoidetaan tuottavasti ja luotettavasti ja että pääomapanostus tuottaa sitä tehtäessä tai myöhemmin asetetut tavoitteet. Samoin ohjeiden tarkoituksena on tukea kaupunkikonsernin johtamisen edellytyksiä ja omistajaohjausta siten, että konsernia voidaan johtaa ja ohjata yhtenäisillä ohjeilla ja toimintaperiaatteilla. Kuntalaissa tarkastellaan kunnan toimintaa kokonaisuutena. Kunnan toiminta on laajentunut erilaisten julkis- ja yksityisoikeudellisten toimintamuotojen verkostoksi. Kunnan tulee koordinoida kuntakonsernin erilaiset toiminnot ja sitoa näiden tavoitteet kunnan strategisiin tavoitteisiin. Omistajaohjauksella huolehditaan siitä, että kunnan tytäryhteisön toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus.

Omistajastrategia määrittelee kunnan omaisuutta koskevan omistamisen tarpeen ja tarkoituksen. Se kattaa myös kunnan mukanaolon omistajana tai sijoittajana eri tehtävissä ja hankkeissa.

Omistajaohjauksella pyritään varmistumaan, että omistamiseen kuuluvat menettelytavat ovat kunnan omistajastrategian mukaisia. Se on kuntakonserniin kuuluvien tai kunnan omistuksiin muuten luettavien yhteisöjen ja säätiöiden toiminnan ohjaamista koko kuntakonsernin omistajapolitiittiset tavoitteet huomioon ottaen. Siihen kuuluu myös konsernivalvonnan eli omistajapolitiikan noudattamisen seurannan ohjaaminen.

Omistajapolitiikkaa käsitellään ja päivitetään yhteisöjen omistusta koskevien strategisten linjausten sekä pitkän aikavälin toiminnallisten tavoitteiden osalta tarvittaessa, kuitenkin vähintään kaksi kertaa valtuustokaudessa. Samoin omistajapolitiikkaa tarkennetaan ja/tai päivitetään yhteisöjä koskevien vuotuisen toiminnallisten tavoitteiden osalta kerran vuodessa kaupungin talousarvion yhteydessä. Kaupunginhallitus antaa aina tarvittaessa yksittäisten yhtiöiden osalta konserniohjeen mukaisen ennakkokäsityksen omistajapolitiittisesta linjauksesta.

Linjaukset on tarkoitettu ohjeiksi kaupungin päätöksentekijöille ja henkilöstölle sekä tytäryhteisöille tulevien yksittäisten päätösten tueksi. Lisäksi ohjeistus koskee soveltuvin osin muitakin yhteisöjä, joista kaupunki omistaa osakkeita tai osuuksia, tai joissa kaupungilla sääntöjen tai jäsenyyden perusteella on äänivaltaa. Yhteisöiksi luetaan osakeyhtiöiden lisäksi kuntayhtymät, säätiöt ja yhdistykset.

2. Omistajapolitiikka

2.1. Omistajapolitiikan määrittely

Omistajapolitiittisissa linjauksissa määritellään omistamisen peruste yhteisöissä. Konserniyhteisöillä tulee olla kaupungin toimintaan liittyvä strateginen ja/tai toiminnallinen tavoite. Lisäksi ne toteuttavat kaupungin kokonaisuuteen perustuen tuloksellisesti omistajan tavoitteita. Mikäli perusteita omistukseen ei enää ole, kaupunki luopuu omistuksesta sopivalla hetkellä ja vapauttaa sidotun pääoman muihin tärkeisiin toimintoihin.

Omistajapolitiikan ja tytäryhteisöjen tavoitteena on edistää konsernin kokonaisedun toteutumista. Konsernin näkökulma voi joissain yksittäisissä tilanteissa poiketa tytäryhteisön välittömästä näkökulmasta. Näissä tilanteissa ratkaisu pyritään etsimään neuvottelemalla. Tiedon kulku on aktiivista ja avointa omistajalta tyttäriin ja tyttäristä omistajalle, ja tytäryhteisöt tiedottavat omistajaa kaikista yhteisöä koskevista merkittävistä muutoksista.

Omistusta koskevissa linjauksissa on otettu huomioon julkisen intressin ja strategisen merkityksen näkökulma sekä omistuksen taloudellinen ulottuvuus. Julkinen intressi nousee kunnille asetetuista lainsäädännöllisistä velvoitteista ja julkisen palvelutehtävän luonteesta. Strateginen merkitys näkyy toimintaan sitoutuneena korkeana odotusarvona. Omistuksen taloudellista ulottuvuutta arvioitaessa otetaan huomioon sekä tuotto- että kustannusvaikutukset.

Omistaminen on aktiivista ja sen tarkoituksenmukaisuutta sekä organisoititapoja arvioidaan säännöllisesti toimintaympäristön muuttuessa. Koska omistaminen sitoo huomattavan määrän pääomaa, pääoman tehokas käyttö ja kohdentaminen ovat yhtä tärkeitä kuin käyttötalouden hallinta. Omistuksia ja omaisuuden käytön tehokkuutta arvioidaan strategian, edullisuuden ja eri toimintamallien näkökulmasta. Aktiivinen omistajuus ja kokonaisvaltainen riskienhallinta ovat osa johtamista, jolla varmistetaan kaupungin menetyksellinen toiminta.

Kaupunki pyrkii omaisuuden hoidossa mahdollisimman hyvään taloudelliseen ja yhteiskunnalliseen kokonaisvaikuttavuuteen. Taloudellinen tulos muodostuu yhtiöiden arvon pitkäjänteisestä kehityksestä sekä voitonjaosta ja erityistehtävien mahdollisimman tehokkaasta tuottamisesta. Konserniin kuuluvat yhteisöt kantavat yhteiskuntavastuunsa ja noudattavat niiden toimintaa ohjaavia lakeja ja määräyksiä.

Omistajaohjauksella tulee varmistaa kuntakonsernin kokonaisedun huomioiminen kunnan tytäryhteisön toiminnassa. Omistajaohjaus tulee olla johdonmukaista ja mahdollisimman avointa liikesalaisuudet huomioiden. Omistajaohjausta hoidetaan tavalla, joka mahdollistaa tytäryhteisön ja omistajan yhteydenpidon parhaalla ja tuloksellisimmalla tavalla.

Keskeisimmässä roolissa omistajaohjauksessa on kaupungin strategia ja siitä johdetut yhteisökohtaiset tavoitteet, joita valmistellaan kaupungin konsernipalveluiden omistajaohjaus- ja

rahoitusyksikön johdolla yhdessä yhteisöjen kanssa. Tavoitteiden lisäksi omistajaohjaukseen sisältyy joukko toimintaperiaatteita, joiden tarkoituksena on varmistaa konsernin kokonaisedun mukainen toiminta. Markkinoilla toimivien yhtiöiden tavoitteena tulee olla kannattavaan kasvuun perustuva toiminta, mikä kasvattaa omistaja-arvoa pitkäjänteisesti. Erityistehtäviä hoitavien yhtiöiden tavoitteita asetettaessa otetaan huomioon erityistehtävän luonne ja siitä aiheutuvat kustannukset. Kaupungin tytäryhteisön tulee tunnistaa yhteiskuntavastuuseen kuuluvat osa-alueet, arvioida niiden tila ja kehittämistarpeet sekä luoda menettelyt yhteiskuntavastuun systemaattiseen hallintaan. Yhteiskuntavastuun osa-alueita ovat mm. taloudellinen vastuu, vastuu ympäristöstä ja sosiaalinen vastuu.

2.2. Omistajapolitiikan organisointi

Kaupungin- valtuusto	<ul style="list-style-type: none"> - Hyväksyy kaupunkistrategian, konserniohjeen sekä omistajastrategian - Hyväksyy osana talousarviota toiminnan ja talouden tavoitteet strategisille yhtiöille - Myöntää mahdolliset takaukset yhtiöille
Konsernijohto	<ul style="list-style-type: none"> - Vastaa kaupunkikonsernin omistajaohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä sekä omistajaohjauksen täytäntöönpanosta - Kaupunginhallitus antaa tytäryhtiöille konserniohjeessa mainituissa asioissa omistajan ennakkokäsityksen - Kaupunginhallitus nimittää kaupungin edustajat yhtiöiden hallituksiin
Konserni- palveluiden omistajaohjaus	<ul style="list-style-type: none"> - Vastaa konserniohjauksen ja omistajapolitiikan valmistelusta, toteuttamisesta sekä täytäntöönpanosta kaupunginhallituksen ja -johtajan alaisena toimien linkkinä yhtiöiden ja konsernijohtoon välillä
Yhtiöiden hallitukset / toimitusjohtajat	<ul style="list-style-type: none"> - Toteuttavat omistajan antamisten tavoitteiden mukaista liiketoimintaa - Huomioivat omistajastrategian tavoitteet liiketoimintastrategiassaan - Kaupungin/omistajan kannan hankinta merkittävässä ratkaisussa

Porin kaupungin omistajaohjauksesta vastaa kaupunginhallitus, joka johtaa ja ohjaa Porin kaupunkikonsernia sekä antaa tarvittavat ennakkokäsitykset yhteisöille. Kaupunginhallituksen lisäksi konsernijohtoon kuuluvat kaupunginjohtaja, toimialajohtajat, omistajaohjauksen valmistelusta vastaava henkilö sekä talous- ja hallintojohtaja. Omistajaohjauksen ja konsernivalvonnan keskeisin tehtävä on seurata konsernin tavoitteiden ja annetun ohjauksen toteutumista.

Omistajaohjauksen kannalta keskeinen päätöksentekoeelin on yhteisön hallitus. Hallitusten jäsenten valinnassa keskeisiä perusteita ovat ehdokkaiden kokemus ja asiantuntemus sekä hallituksen yhteistyökyvyn ja monipuolisen osaamisen varmistaminen. Lisäksi hallituksen jäseniltä edellytetään riittävästi aikaa tehtävän asianmukaiseen hoitamiseen.

Tytäryhteisöjen nimityskäytännöillä pyritään siihen, että yhtiön hallituksen kokoonpano on tarkoituksenmukainen yhtiön omistaja-arvon ja siitä johdettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Hallituksen valinnassa lähtökohtana on kaikissa yhteisöissä, että hallituksen jäsenillä olisi kykyä itsenäiseen päätöksentekoon sekä tasavertaiseen keskusteluun yhtiön toimivan johdon kanssa. Kaupungin esityksestä valittujen hallitusjäsenten osalta pyritään hallitustyöskentelyn jatkuvuuden turvaamiseen hallitusten jäsenten vaihtuessa.

Hallitusten toimivuutta tulee mitata vuosittain hallitusten itsearvioinnilla, jossa kiinnitetään huomiota ainakin hallituksen aktiivisuuteen, johtamiseen, tiedon hyödyntämiseen ja vuorovaikutukseen. Halutessaan yhteisöjen hallitukset voivat arvioida muitakin hallitustoimintaan liittyviä tekijöitä. Samassa kyselyssä hallitus arvioi myös toimitusjohtajan onnistumista tehtävässään. Hallitusten osaamista kartoitetaan valtuustokausittain. Yhtiön hallituksen puheenjohtaja ja jäsenet kouluttautuvat ja sitoutuvat jatkuvasti kehittämään hallitustyöskentelyn edellyttämää osaamistaan. Strategisissa yhtiöissä edellytetään valittavilta hallituksen jäseniltä sitoutumista laajempaan koulutukseen. Porin kaupunginhallitus määrittelee erikseen päätöksellään edellytettävät koulutukset.

Tarkempi kaupunkikonsernin johtamisen ohjeistus sekä kaupunkikonsernin hyvä hallinnointitapa löytyvät Porin kaupunginvaltuuston erikseen hyväksymästä konserniohjeesta.

2.2.1. Konsernijohdon yhteistoiminta

Konsernijohtoon kuuluville viranhaltijoilta edellytetään välitöntä yhteistoimintaa tytäryhtiöiden ja yhteisöjen sekä osakkuusyhtiöiden ohjaamisessa. Varsinaisen omistajaroolin lisäksi kaupungilla on usean yhteisön kanssa sopimuskumppanin rooli. Lisäksi esimerkiksi koulutusyhtiöiden osalta on olennaista huomata, että yhteisiä strategisia tavoitteita on elinvoiman edistämässä ja opiskelijoiden hyvinvointiin liittyen.

Konsernijohtoon kuuluvien viranhaltijoiden yhteistoiminnasta sovitaan tarkemmin kaupunkitason johtoryhmässä. Lisäksi kullakin tytär- ja osakkuusyhteisön kanssa solmitulla hankinta- tai vastaavalla strategisella sopimuksella tulee olla konsernijohtoon kuuluva vastuuhenkilö.

3. Porin kaupunkikonserni

3.1. Konsernirakenne

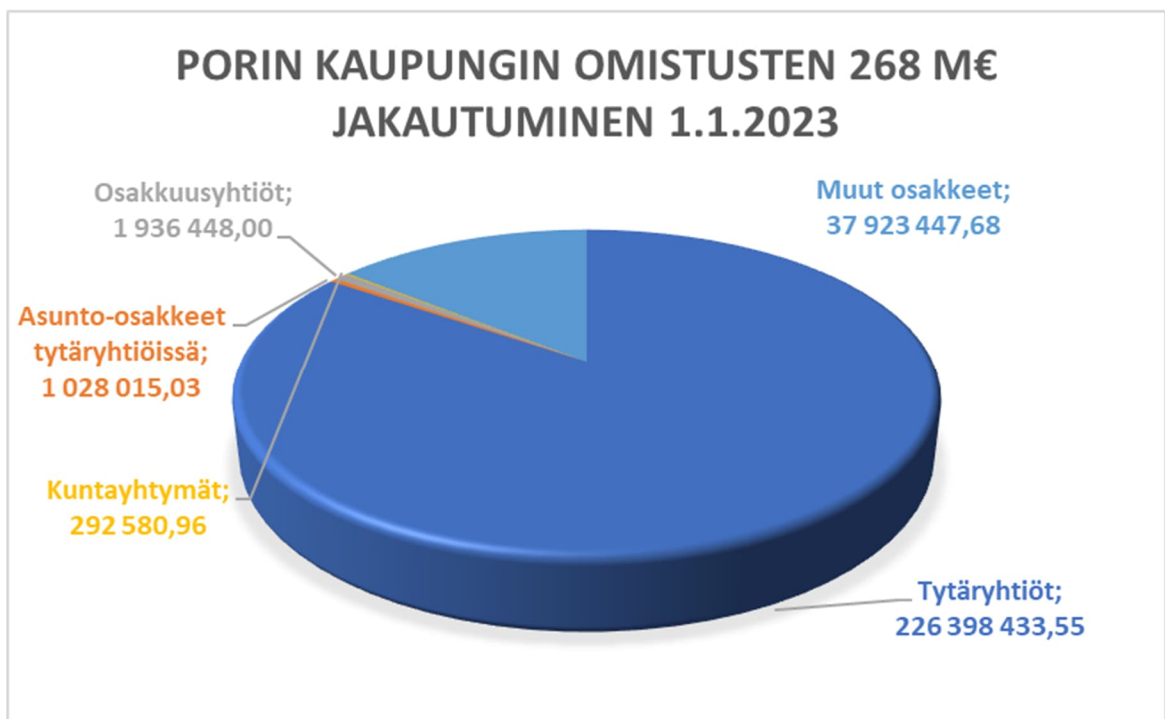
Porin kaupunkikonsernin omaisuus jakaantuu seuraaviin strategisen ohjauksen kannalta eri tavalla arvioitaviin kokonaisuuksiin:

- Peruskaupunki
- Liikelaitokset
- Tytäryhtiöt
- Osakkuusyhtiöt

- Säätiöt
- Kuntayhtymät

Omistajaohjauksen kannalta peruskunta, liikelaitokset ja tytäryhtiöt muodostavat keskeisimmän kokonaisuuden. Kuntayhtymät, osakkuusyhtiöt ja säätiöt ovat omistuksellisia kokonaisuuksia, joissa kaupunki on osaomistaja. Näiden omaisuuserien kohdalla kaupungin vaikutusvalta on rajattu omistuksen suuruuteen tai hallituspaikkojen nimeämiseen.

Porin kaupungilla on yhteensä 267,6 miljoonaa euroa osakesijoituksia. Yllä olevassa kuvassa on esitetty omistusten jakautuminen. Kuvassa on huomioitu tilanne sen jälkeen, kun omistuksia siirtyi vuoden 2023 alussa Satakunnan hyvinvointialueelle. Sijoituksista 84 % on tytäryhtiöosakkeissa, 14 % muissa osakkeissa ja loput osakkuusyhtiöissä, asunto-osakkeissa sekä kuntayhtymissä.

3.2. Omistamisen lähtökohdat

Porin kaupungin keskeiset omistajapolitiittiset linjaukset ovat seuraavat:

- Kaupunki on vastuullinen, aktiivinen ja johdonmukainen omistaja, joka haluaa auttaa tytäryhteisöjä menestymään.
- Tytäryhtiölle turvataan edellytykset joustavaan operatiiviseen toimintaan.
- Omistamisella tulee olla strategiset, toiminnalliset tai liiketaloudelliset perusteet.
- Omistamisen tarkoituksenmukaisuutta arvioidaan säännöllisesti.

- Kaupunkikonsernia tarkastellaan aina kokonaisuutena, jossa konsernin yksittäisen yhtiön omistamiseen, omistuksesta luopumiseen tai kaupungin yksikön yhtiöittämiseen liittyvät päätökset tulee johtaa konsernin talouden tai toiminnan kannalta positiiviseen lopputulokseen. Toiminnan positiivisella lopputuloksella voidaan tarkoittaa muitakin kuin taloudellisia tekijöitä.
- Samalla toimialalla ja asiakassegmentissä olevaa toimintaa ei lähtökohtaisesti harjoiteta useissa eri yhteisöissä.
- Peruslähtökohdan mukaisesti kaupunki ei perusta uusia yhteisöjä, vaan pyrkii vähentämään yhteisöjensä määrää. Uusia yhteisöjä perustetaan vain poikkeustapauksissa erityisen huolellisen harkinnan jälkeen.
- Konserniyhteisöjen palvelut järjestetään taloudellisesti ja toiminnallisesti kannattavalla tavalla.
- Lähtökohtaisesti kaupunki ei toimi toimialoilla, joilla on toimivat markkinat, ellei omistukselle ole strategisia perusteita tai vaarana olisi yksityisen monopolin muodostuminen.
- Liiketoimintaa harjoitetaan siten, että turvataan tasapuoliset kilpailuedellytykset eli kilpailuneutraliteetti julkisen ja yksityisen elinkeinotoiminnan välillä.
- Yhtiölle tai perustettavalle yhtiölle asetetaan selkeät ja mitattavat taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet.
- Yksittäisen yhtiön liiketoiminnan tai rahoituksen riskit eivät saa nousta merkittäviksi suhteessa konsernin vastaaviin riskeihin.

4. Porin kaupungin omaisuuserien omistajapoliittiset linjaukset

4.1. Maa- ja vesialueet

Maaomaisuutta koskevat omistajapoliittiset linjaukset on kirjattu kaupunginvaltuuston hyväksymään maapoliittiseen ohjelmaan.

4.2. Rakennusomaisuus sekä kiinteät rakenteet ja laitteet

Rakennusomaisuutta sekä kiinteitä rakenteita ja laitteita koskevat omistajapoliittiset linjaukset kirjataan teknisellä toimialalla valmisteilla olevaan kiinteistöohjelmaan.

4.3. Sijoitustoiminnan periaatteet

Kaupungin sijoitustoiminnassa noudatetaan kaupunginvaltuuston erikseen hyväksymiä sijoitustoiminnan periaatteita. Nämä periaatteet on tarkoitus saada valtuuston käsiteltäväksi kevätkaudella 2024.

5. Liikelaitosten omistajapoliittiset linjaukset

Kunta tai kuntayhtymä voi perustaa kunnallisen liikelaitoksen liikeloudellisten periaatteiden mukaan hoidettavaa tehtävää varten. Kunnallinen liikelaitos toimii kunnan tai kuntayhtymän osana. Sen perustaminen edellyttää erikseen tehtävää päätöstä ja sen tehtävistä määrätään hallintosäännössä. Kunnalliselle liikelaitokselle voidaan antaa yhtiöittämisvelvoitteen piiriin kuulumaton tehtävä, jota hoidetaan liikeloudellisten periaatteiden mukaisesti, vaikka kyse ei ole varsinaisesta liiketoiminnasta. Kaupungin liikelaitosten tehtävänä on turvata palveluiden saatavuus mahdollisimman tehokkaasti ja taloudellisesti. Kaupungin liikelaitokset eivät osallistu avoimiin kilpailuttamisiin.

5.1. Porin Vesi

Porin Vesi liikelaitos vastaa vesihuoltolain mukaisena vesihuoltolaitoksena veden hankinnasta, käsittelystä ja jakelusta sekä viemäroinnin ja jäteveden puhdistamisesta ympäristöasiat huomioiden toiminta-alueellaan Porin kaupungissa. Toiminta-alueen määrittäminen perustuu vesihuoltolakiin. Vesihuollon toiminta-alueen hyväksyy Porin kaupunginhallitus. Porin Vesi on velvollinen huolehtimaan toiminta-alueellaan vesihuollosta yhdyskuntakehityksen tarpeita vastaavasti. Talousvettä johdetaan Porin lisäksi Eurajoelle ja osin myös Ulvilaan. Porista on varavesiyhteys Pomarkkuun. Porin Vesi huolehtii myös Ulvilan, Nakkilan, Harjavallan, Pomarkun ja osittain Euran ja Eurajoen jätevesien puhdistamisesta.

Kaupungin toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet:

- Häiriötön ja laadukas toiminta: Toimintojen jatkuva kehittäminen ja ajan vaatimuksia vastaavien valmius- ja varautumissuunnitelmien ylläpito.
- Palvelut tulee kyetä tarjoamaan jatkossakin kustannustehokkaasti ja laadukkaasti.
- Riittävän investointitason ylläpito omarahoitteisesti.
- Toimiva jätevesien puhdistus ja viemärointi: Jäteveden puhdistamot toimivat ympäristöluvan mukaisesti
- Peruspääomalle maksettava korko 6 % (vuodesta 2023 alkaen)
- Toimintaa jatketaan ja kehitetään edelleen kaupungin liikelaitoksena
- Valmius keskusteluun kuntien välisen ja/tai maakunnallisen yhteistyön syventämiseen

5.2. Porin Palveluliikelaitos

Porin Palveluliikelaitoksen tehtävänä on tuottaa ateria- ja puhtauspalveluita Porin kaupunkikonsernille. Liikelaitos toimii liikeloudellisten periaatteiden mukaisesti.

Kaupungin toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet:

- Palvelut tulee kyetä tarjoamaan jatkossakin kustannustehokkaasti ja laadukkaasti.

- Aterian ja puhtauden toimintoja kehitetään edelleen vaikuttaen asiakastyytyväisyyteen ja työhyvinvointiin.
- Liikelaitoksen toimintaa sopeutetaan palvelutarpeen mukaiseksi.
- Peruspääomalle maksettava korko 6 % (vuodesta 2023 alkaen)

6. Tytäryhtiöt

6.1. Yleislinjaukset tytäryhtiöille

Tytäryhtiömuotoisella toiminnalla lisätään päätöksenteon nopeutta ja joustavuutta, saavutetaan toiminnan läpinäkyvyys kilpailuilla markkinoilla sekä mahdollistetaan tarvittaessa muiden osakkaiden mukaantulo yhtiön toimintaan. Toiminnan tulee olla aidosti tehokkaampaa tuottaa yhtiömuodossa eli yhtiön kautta saadaan kaupungille laskettua ja perusteltua lisäarvoa. Toiminnan yhtiöittämisestä aiheutuvien verotuksellisten seuraamusten tulee olla pienemmät kuin yhtiöittämisestä saavutettava taloudellinen hyöty.

Peruslähdekohtana on, että kaupungin tulee pyrkiä vähentämään yhtiöidensä määrää. Uusia tytäryhtiöitä perustetaan vain poikkeustapauksissa erityisen huolellisen harkinnan jälkeen. Ennen uuden yhteisön perustamista tulee selvittää, liittyykö toiminta läheisesti muuhun jo olemassa olevaan yhteisöön, joka voisi ottaa tehtävän hoitaakseen. Hankittaessa tai perustettaessa yhteisömuodossa olevia yhtiöitä tulee varmistaa, että muiden omistajien tavoitteet ja tarpeet omistamiselle ovat yhdensuuntaisia kaupungin tavoitteiden kanssa ja että yhteisömuoto on kaupungin intressien mukaista.

Tytäryhtiöiden kohdalla toiminta on osakeyhtiölain mukaan järjestettyä. Kaupungin ohjausrooli tytäryhtiön toiminnassa on kuitenkin vahva, koska kaupungilla (emoyhteisö) yksin tai yhdessä muiden konserniin kuuluvien yksiköiden kanssa on kirjanpitolain 1 luvun 5§:n tarkoittama määräämisvalta tytäryhteisössä. Määräämisvalta merkitsee kaupungin mahdollisuutta ohjata tytäryhteisöjen toimintaa siten, että konsernin tavoitteet ja edut tulevat otetuksi huomioon. Kaupunki ohjaa tytäryhtiöidensä toimintaa omistajapoliittisissa linjauksissa asetettavien tavoitteiden, konserniohjeen sekä yhtiön hallitustyöskentelyn kautta. Hallitukseen tulee valita edustajat siten, että hallituksessa on riittävästi edustettuna liiketalouden ja yhtiön toimialan osaaminen.

Tytäryhtiöiden omistajaohjauksen sekä toiminnan osalta tulee aina pohtia, säilytetäänkö toiminta ennallaan, suunnataanko tytäryhtiön toiminta uudelleen, luovutaanko omistuksesta joko myymällä tai sulauttamalla toiminta, laajennetaanko omistajapohjaa tai puretaanko yhtiö ja siirretään toiminta kaupungin omaksi toiminnaksi.

Kaupungin omistukset tytäryhtiöissä jaetaan

- **strategisiin**
  - markkinoilla toimivat strategiset yhtiöt

- Pori Energia Oy
- Porin Satama Oy
- muut strategiset yhtiöt
  - Keräämö Oy
  - Länsirannikon Koulutus Oy
  - Porin YH-Asunnot Oy
  - Prizztech Oy
  - Satakunnan ammattikorkeakoulu Oy
  - Suisto Kiinteistöt Oy
- **muihin yhtiöihin** (alla jaottelu erityistehtävän mukaan)
  - kaupungin palvelutoiminnan tuottaminen
    - Porin Linjat Oy
  - ensisijaisesti kaupungin palvelutoimintaan tarkoitettujen tilojen järjestäminen
    - KOy Luotsinmäen Puhdistamo
    - KOy Porin Uimahalli
    - Meri-Porin Palvelukeskus Oy
    - Sampolan Palvelukeskus Oy
  - muiden kuin kaupungin toimintaan tarkoitettujen tilojen järjestäminen
    - As Oy Porin Kiertokatu 16-18
    - KOy Domus Arctopolis
    - KOy Keskusmarkku
    - KOy Otavankatu 3
    - KOy Porin Jäähalli
    - KOy Porin Winnova
    - KOy Pormestarinluodon Keskus
    - KOy Ulvilanpuisto
    - KOy Viikkarin Valkama
    - Porin Linja-autoasemakiinteistö Oy
    - Porin Toimitilat Oy
    - Yyterin Meriravintola Oy
  - muu tarkoitus
    - Pori Jazz Oy
    - Visit Pori Oy

6.2. Strategiset yhtiöt

Kaupunginvaltuusto vahvistaa talousarviossa merkittävälle, strategisille tytäryhtiölle omistajan/pääomistajan vuositason strategiset tavoitteet. Strategisten yhteisöjen osalta tavoitteet ja mittarit asetetaan kaupunginhallituksen esityksestä siten, että ne antavat riittävän tiedon yhtiön taloudellisesta tilasta ja toiminnasta. Kaupunginvaltuuston käsittelyä edeltää valmistelun lisäksi kaupunginhallituksen käsittely vuosittain, jossa yhtiöt esittelevät suunnittelun lähtökohtatilanteensa ja toimintasuunnitelmansa.

Strategiset tytäryhtiöt raportoivat neljä kertaa vuodessa kaupunginhallitukselle. Strategisten yhtiöiden neljännesvuosiraportointi huhtikuussa ja lokakuussa ei edellytä välitilinpäätöksen laatimista. Kaupunginhallitukselle toimitettavan raportin tulee kuitenkin sisältää yksityiskohtainen katsaus alkuvuoden toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta, mahdollisiin poikkeamisiin toimintasuunnitelmasta ja tällöin tehtyihin korjaaviin toimenpiteisiin. Neljännesvuosiraportissa pitää kertoa myös palvelutuotannon toteutuneet tärkeimmät suoritteet raportointihetkeen per 31.3 ja 30.9. sekä myös päivitetty ennuste koko vuoden toteutumasta.

6.2.1. Pori Energia Oy

Omistamisen peruste: Yhtiöllä on strateginen tehtävä huoltovarmuudessa, infrastruktuuriin ylläpitäjänä ja elinvoiman edistämässä.

Omistusosuus: Yhtiö pysyy kaupungin vahvassa enemmistöomistuksessa. Vähemmistöosuudesta luopuminen on mahdollista, jos katsotaan, että siten edistetään yhtiön kasvua sekä investointi- ja tuloksentekokykyä.

Toiminnan kehittämistä tuetaan omistajan toimesta aktiivisesti, jotta Pori Energia Oy -konserni parantaa entisestään kilpailukykyään kaikilla toiminta-alueillaan. Konsernin tulee keskittyä ydinliiketoimintaansa ja toimia kestäväen kehityksen periaatteella. Konsernin tulee saavuttaa joka vuosi asetetut liikevaihto- ja kannattavuustavoitteensa sekä pystyä suorittamaan kaikki omistajalleen tulevat velvoitteet. Konsernin tulee toiminnallaan tuottaa hinnaltaan ja laadultaan kilpailukykyisiä palveluita asiakkailleen. Kaupungin omistuksen arvon tulee nousta pitkäjänteisen kehitystyön, investointien ja kokonaisuudessaan hyvän liiketoiminnan seurauksena.

Omistaja kannustaa yhtiötä laatimaan seuraavan strategiansa niin, että siinä tavoitellaan tuotannon hiilinegatiivisuutta.

Yhtiön rooli kaupunkistrategian toteuttamisessa:

Yhtiöllä on keskeinen rooli kaupunkistrategian Kasvava Pori -kokonaisuuden teoissa:

- Edistämme aktiivisesti yritysten ja investointien sijoittumista Porin seudulle.
- Mahdollistamme yritysten kasvun: tonttituotanto, vesi, energia, tietoverkot ja liikenneyhteydät, osaava työvoima.

Yhtiöllä on keskeinen rooli kaupunkistrategian Vastuullisuus -kokonaisuuden toteuttamisessa:

- Pori on hiilineutraali vuonna 2030. Hiilineutraalit kunnat (HINKU) -ohjelman tavoitteet ja tiekartta ohjaavat kaupunkimme kohti hiilineutraaliutta.

Omistajalle raportoitavat tavoitteet, suoritteet ja mittarit:

- häiriötön sähkön ja lämmön tuotanto ja jakelu
  - kaukolämmön myynti
  - prosessienergian myynti
  - sähkön siirto kulutukseen
- hiilidioksidipäästöjen vähentäminen
  - hiilidioksidivapaan tuotannon osuuden kasvu vuoteen 2025 mennessä yli 90 %:iin laskettuna kolmen vuoden liukuvana keskiarvona
- Kilpailukykyinen ja taloudellisesti kannattava toiminta
  - liikevoitto %
  - omavaraisuusaste
  - oman pääoman tuotto %
  - sijoitetun pääoman tuotto %

Omistajan tuloutus:

- Voimaosuuksien ostot ja käyttöoikeusmaksut sekä lainojen korot ja lyhennykset
- Tuloutusmekanismi suunnitellaan uudelleen vuoden 2024 aikana

6.2.2. Porin Satama Oy

Omistamisen peruste: Yhtiöllä on strateginen tehtävä elinvoiman edistämisessä, huoltovarmuudessa ja infrastruktuurin kehittäjä.

Omistusosuus: Yhtiö pidetään kaupungin tytäryhtiönä (100 %).

Porin Satama Oy:n toimialana ja liiketoimintaideana on tuottaa ja ylläpitää sekä toiminnallisesti että kustannuksiltaan tehokasta satamaa suomalaisen teollisuuden, logistiikkayhtiöiden ja satamaoperaattorien tarpeisiin. Porin Satama Oy omistaa infrastruktuurin, joka mahdollistaa turvallisen, kustannustehokkaan ja luotettavan satamapalvelun tuottamisen, mukaan lukien mm. maa-aluevuokrauksen, alus- ja kuljetinpalvelut. Satama osallistuu myös voimakkaasti ratkaisujen luontiin sekä uusille että olemassa oleville asiakkaille; tämä edellyttää asiakkaiden liiketoiminnan ja koko logistisen ketjun tuntemista. Hinnoittelu on asiakaslähtöistä ja joustavaa. Porin Satama Oy:n strategia on olla Suomen johtava puhtaan energian ja kiertotalouden satama. Erityisenä kasvualueena on merituulivoima ja sen myötä tulevat vihreän energian investoinnit. Valitun strategian myötä on valittu asiakassegmentit, joihin kohdistetaan suurimmat markkinointiponnistelut.

Yhtiöllä on strateginen tehtävä koko Satakunnan elinvoiman edistämisessä ja infrastruktuurin kehittäjänä. Sataman tunnettavuutta ja sitä kautta liiketoimintamahdollisuuksia tulee edelleen lisätä ja kehittää. Yhtiön tavoitteena tulee olla asiakaslähtöinen, kilpailukykyinen ja taloudellisesti kannattava toiminta. Yhtiön tulee aina pyrkiä suorittamaan kaikki omistajan asettamat velvoitteet.

Yhtiön rooli kaupunkistrategian toteuttamisessa:

Yhtiöllä on keskeinen rooli kaupunkistrategian Kasvava Pori -kokonaisuuden teoissa:

- Rahtiliikenteen logistiikan kehittäminen: satama, raideliikenne, lentokenttä, tiet.

Omistajalle raportoitavat tavoitteet, suoritteet ja mittarit:

- Kilpailukykyinen ja taloudellisesti kannattava toiminta
  - tavaraliikenne, tonneissa ja euroissa
  - liikevoitto, euroina
  - omavaraisuusaste
  - oman pääoman tuotto %
  - sijoitetun pääoman tuotto %

Omistajan tuloutus: Voitto-osuusehtoisen juniorlainan kiinteä vuosittainen korko.

6.2.3. Keräämö Oy

Omistamisen peruste: Yhtiöllä on strateginen tehtävä huoltovarmuudessa, infrastruktuurin ylläpitäjänä sekä elinvoiman ja kiertotalouden edistämisessä.

Omistusosuus: tytäryhtiö, 68,70 %

Keräämö Oy on Satakunnan alueella 1.4.2023 aloittanut jätehuoltoyhtiö. Se on Porin ja sen seitsemän lähikunnan omistama yhtiö, joka tuottaa ja kehittää jätehuollon palveluita tavoitteenaan tasapuoliset, helposti saavutettavat ja kustannustehokkaat palvelut. Yhtiön osakkaina olevat kunnat ovat sitoutuneet pitkäjänteiseen ja tavoitteelliseen yhteistyöhön, mikä on tarpeen pitkäkestoisia palvelusopimuksia ja investointeja tehtäessä. Keräämö Oy järjestää kuntien puolesta niiden vastuulle jätelain perusteella kuuluvat jätehuollon palvelut ja tehtävät huolehtien jätehuollosta sekä kiertotalouden edistämisestä keskitetysti ja kokonaisvaltaisesti.

Yhtiön rooli kaupunkistrategian toteuttamisessa:

Yhtiöllä on keskeinen rooli kaupunkistrategian Vastuullisuus -kokonaisuuden toteuttamisessa:

- Hiilikädenjäljen lisääminen: Toteutamme resurssiviisautta edistävää kiertotalouden tiekarttaa ja edistymisestä raportoidaan vuosittain
- Yhteiskuntavastuu ja kestävät hankinnat:
  - Ympäristövastuu tarkoittaa ilmastotekoja, kestävästä kulutusta ja kierrätystä sekä turvallisia tuotteita.

- Elinkeinopoliittinen vastuu tarkoittaa markkinavuoropuhelua osana hankintojen valmistelua, pienhankintojen kilpailuttamista sekä alueen omien markkinoiden kannalta positiivisten vaikutusten tunnistamista

Omistajalle raportoitavat tavoitteet, suoritteet ja mittarit:

- Vertailu kilpailijoihin, kilpailukykyiset hinnat ja palvelut verrokkiyhtiöihin verrattuna
- Tulos 0
- Oman pääoman tuotto %
- Sijoitetun pääoman tuotto %

Omistajan tuloutus: Toistaiseksi ei tuloutusvaatimusta.

6.2.4. Porin YH-Asunnot Oy

Omistamisen peruste: Yhtiöllä on strateginen tehtävä monipuolisen ja kilpailukykyisen vuokra-asuntomarkkinan säilymiseen kaupungin alueella

Omistusosuus: Yhtiö pidetään kaupungin tytäryhtiönä (100 %).

Yhtiö toimii merkittävältä osaltaan yleishyödyllisesti osana kaupunkikonsernia erikoisalanaan asumispalvelut ja keskittyen ydintoimintaansa. Yhtiö rakennuttaa oman konsernin taseeseen vuokra-asuntoja vallitsevan markkinatilanteen mukaisesti. Nykyisen asuntokannan osalta harkitaan kohdekohtaisesti kannattavaa omistuksesta luopumista ja myynnin parasta mahdollista ajankohtaa. Kaupunkirakenteen ja asumiseen liittyvien odotusten muutos huomioidaan uusissa rakennuttamishankkeissa.

Yhtiö osallistuu Porin kaupungin suoraan omistamien ja asumispalveluun soveltuvien rakennusten ja tilojen kehittämiseen kunkin hankkeen osalta erikseen neuvoteltavalla tavalla. Lisäksi yhtiö ja kaupunki voivat sopia yhtiölle annettavista erityistehtävistä.

Yhtiö ja kaupunki suunnittelevat yhteistyössä Satakunnan hyvinvointialueelle vuokrattujen tilojen järjestämismallin.

Yhtiön rooli kaupunkistrategian toteuttamisessa:

Yhtiöllä on keskeinen rooli kaupunkistrategian toteuttamisessa.

Kasvava Pori -kokonaisuuteen liittyvät teot:

- Asettumis- ja sijoittumispalvelumme helpottavat Poriin muuttamista kotimaasta ja ulkomailta
- Kehitämme Poria opiskelijaystävällisenä kaupunkina

Hyvinvoiva Pori -kokonaisuuteen liittyvät teot:

- Syrjäytymisen ehkäisemiseksi vähennämme yksinäisyyttä ja osattomuutta
- Viihtyisät ja turvalliset puitteet ulkoilulle, liikkumiselle, kulttuurille ja asumiselle.

Omistajalle raportoitavat tavoitteet, suoritteet ja mittarit:

- Kilpailukykyinen ja taloudellisesti kannattava toiminta
  - Vuokra-asuntojen käyttöaste
    - Normaalit asunnot
    - Opiskelija-asunnot
  - Liiketulos
  - Maksuvalmius
  - Oman pääoman tuotto %
  - Sijoitetun pääoman tuotto %

Taserakennetta muutetaan pitkäjänteisesti siten, että yhtiön korollisten lainojen osuus taseesta olisi pysyvästi korkeintaan 85 %: a. Yhtiön rahoitus sekä rakentamiseen liittyvät hankkeet kilpailutetaan aktiivisesti ja haetaan markkinoilta kaikissa tilanteissa kokonaistaloudellisesti edullisin ratkaisu. ARA:n rahoituksen käyttö tutkitaan toteutettavissa hankkeissa.

Omistajan tuloutus: Ei tuloutusta vuonna 2024. Mahdollisuudesta tuloutukseen neuvotellaan erikseen.

6.2.5. Prizztech Oy

Omistamisen peruste: Yhtiöllä on strateginen tehtävä elinvoiman edistämisessä.

Omistusosuus: Yhtiö säilyy kaupungin tytäryhtiönä. Kaupunki omistaa yhtiöstä suoraan tällä hetkellä 77,12 %.

Yhtiö on seudullinen elinkeinopalveluiden tuottaja. Erityisenä tehtävänä yhtiöllä on yritysten kasvun edistäminen.

Yhtiön tuottamista palveluista sovitaan tarkemmin toimeksiantosopimuksessa, jonka vastuuhenkilö Porin kaupungin puolella on elinvoima- ja ympäristötoimialan johtaja.

Yhtiö ja kaupunki varautuvat yhteistyössä toimintaympäristön muutokseen, joka on seurausta vuoden 2025 alusta voimaan tulevasta työ- ja elinkeinopalveluiden uudistuksesta. Yhtiö osallistuu kaupungin johtamaan valmisteluun tavoitteena, että yhtiön toiminta on keskeinen osa muodostettavaa palvelukokonaisuutta.

Rooli kaupunkistrategian toteuttamisessa:

Yhtiöllä on keskeinen rooli kaupunkistrategian Kasvava Pori -kokonaisuuden teoissa:

- Pori mahdollistaa yritystoiminnan kasvun ja uudistumisen:
  - Rohkaisemme ja autamme uusien yritysten perustamisessa
  - Edistämme aktiivisesti yritysten ja investointien sijoittumista Porin seudulle.

Lisäksi yhtiöllä on keskeinen rooli kaupunkistrategian Osaava Pori -kokonaisuuden teoissa:

- Osaavan työvoiman saatavuus:
  - TE24-uudistuksen toteuttaminen vaikuttavasti.
- Tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnan (tki) lisääminen yrityksissä ja korkeakouluissa
  - TKI-rahoituksen ja -hankkeiden nostaminen valtakunnalliselle tasolle.
  - Valtion ja kaupunkiseutujen sopimukselliset menettelyt, kuten ekosysteemisopimus, maankäyttö, asuminen, liikenne (MAL).

Yhtiöllä on keskeinen rooli kaupunkistrategian Vastuullisuus -kokonaisuuden toteuttamisessa:

- Pori on hiilineutraali vuonna 2030. Hiilineutraalit kunnat (HINKU) -ohjelman tavoitteet ja tiekartta ohjaavat kaupunkimme kohti hiilineutraaliutta.

Omistajalle raportoitavat tavoitteet, suoritteet ja mittarit (vuodelle 2024):

- Kilpailukykyinen ja taloudellisesti kannattava toiminta
  - alkavien yritysten neuvonta
  - kasvua hakevien yritysten neuvonta
  - hanketoiminnan vaikuttavuus
  - tilikauden tulos vähintään 0-tasolla
  - oman pääoman tuotto %
  - sijoitetun pääoman tuotto %

Omistajan tuloutus: Ei tuloutusta.

6.2.6. Länsirannikon Koulutus Oy

Omistamisen peruste: Yhtiöllä on strateginen tehtävä koulutuspalvelujen järjestämisessä sekä elinvoiman edistämässä.

Omistusosuus: Kaupunki pitää omistuksensa yhtiössä nykytasolla. Kaupunki omistaa suoraan yhtiöstä 48,00 % ja konsernin kautta 61,00 %.

Kaupunki toimii pääomistajana aktiivisesti omistajatahojen yhteisen tahdon saavuttamiseksi. Yhtiön tulee omalla toiminnallaan ja erityisesti sitä jatkuvasti kehittämällä huolehtia pitkäaikaisesta kannattavasta toiminnasta ja koulutusta tukevasta riittävästä investointitasosta.

Kaupungin omistajajhyödyn tulee toteutua laadukkaan ja kattavan koulutustarjonnan muodossa. Laadun toteuttamisessa on keskeistä yhtiön hallituksen toiminta strategisena päätöksentekijänä.

Yhtiö toimii Porissa Kiinteistö Oy Porin Winnovan omistamissa tiloissa. Yhtiön ja kiinteistöyhtiön yhteistoimintaa kehitetään kumppanuuden hengessä. Omistajaohjauksen näkökulmassa näitä yhtiöitä käsitellään yhtenä kokonaisuutena.

Rooli kaupunkistrategian toteuttamisessa:

Yhtiöllä on keskeinen rooli kaupunkistrategian Osaava Pori -kokonaisuuden teoissa:

- Monikielinen lukio- ja ammatillinen koulutus
- Osaamisperusteinen maahanmuutto
- Työelämälähtöinen koulutus yhteistyössä alueen koulutusorganisaatioiden ja elinkeinoelämän kanssa
- TE24-uudistuksen toteuttaminen vaikuttavasti
- Valmistuneiden nopea työllistyminen ja jääminen alueelle
- Lentokenttäalueen kehittäminen (turvallisuusalan tutkimus- ja innovaatioalustana sekä monimuotoisena oppimisympäristönä)

Omistajalle raportoitavat tavoitteet, suoritteet ja mittarit:

- Kilpailukykyinen ja taloudellisesti kannattava toiminta
  - tilikauden tulos vähintään 0-tasolla
  - opetuksen laatumittarit
  - opiskelijavuosien kertymä
  - tutkinnon suorittaneiden opiskelijoiden työllistyminen
  - koulutus- ja palvelutuotannon myynti
  - oman pääoman tuotto %
  - sijoitetun pääoman tuotto %

Omistajan tuloutus: Ei tuloutusta. Yhtiö ei osakassopimuksen mukaan voi jakaa osinkoa.

6.2.7. Satakunnan ammattikorkeakoulu Oy

Omistamisen peruste: Yhtiöllä on strateginen tehtävä koulutuspalvelujen järjestämisessä sekä elinvoiman edistämässä.

Omistusosuus: Kaupunki pitää omistuksensa yhtiössä nykytasolla. Kaupunki omistaa yhtiöstä tällä hetkellä 50,04 %.

Yhtiöllä on erityisasema kaupunkikonsernissa ammattikorkeakouluja koskevan lainsäädännön vuoksi. Kaupunki omistajana (samoin kuin Rauman kaupunki) on linjannut, että ammattikorkeakoulu halutaan säilyttää omassa omistuksessa, koska korkeatasoisen ja laajan ammattikorkeakouluopetuksen merkitys mm. kaupungin elinvoimalle ja jatkuvalla kehitykselle on todella tärkeä. Yhtiön hallituksen panos on ratkaiseva yhtiön strategiselle kehittämiselle ja kyvylle pysyä kehityksen kärjessä. Asema korostuu ammattikorkeakouluja koskevan lainsäädännön vuoksi, koska tämä lainsäädäntö rajoittaa omistajaohjauksellisia toimenpiteitä merkittävästi. Omistajaohjauksen kannalta hallituksen rooli on keskeinen.

Työvoiman saatavuuden varmistaminen on maakunnan elinvoiman tärkein tekijä. Globaali muuttoliike voimistuu ja osaajista tullaan kilpailemaan. SAMK lisää kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden määrää erityisesti vahvuus- ja nousevilla aloilla. Ulkomaisten opettajien ja tutkijoiden määrää lisätään. Satakuntalaisille yrityksille ja yhteisöille rakennetaan mahdollisuuksia houkutella kansainvälisiä opiskelijoita harjoitteluun ja töihin.

Ammattikorkeakoulun tehtäviin ammattikorkeakoululain nojalla kuuluu harjoittaa myös työelämää ja aluekehitystä edistävää sekä alueen elinkeinoelämää edistävää ja alueen elinkeinorakennetta uudistavaa soveltavaa tutkimus- ja kehittämis- ja innovaatiotoimintaa (TKI-toimintaa). Ammattikorkeakoulun maakunnallinen toiminta-alue varmistaa tutkimustulosten paremman juurruttamisen maakunnan laajuisesti. Lisäksi kehittämishankkeiden tulokset ovat nopeasti siirrettävissä perustutkintojen ja täydennyskoulutuksen kautta yritysten hyödyksi.

Rooli kaupunkistrategian toteuttamisessa:

Yhtiöllä on keskeinen rooli kaupunkistrategian Osaava Pori -kokonaisuuden teoissa:

- Osaamisperusteinen maahanmuutto.
- Työelämälähtöinen koulutus yhteistyössä alueen koulutusorganisaatioiden ja elinkeinoelämän kanssa.
- Valmistuneiden nopea työllistyminen ja jääminen alueelle

Omistajalle raportoitavat tavoitteet, suoritteet ja mittarit:

- Kilpailukykyinen ja taloudellisesti kannattava toiminta
  - sijoitusten realisoitumattomilla arvomuutoksilla oikaistu tilikauden tulos on vähintään 0-tasolla
  - tutkintojen määrä
  - opiskelijoiden työllistyminen valmistumisen jälkeen
  - opetuksen laatumittarit
  - TKI-toiminnan volyyymi

- o oman pääoman tuotto %
- o sijoitetun pääoman tuotto %

Omistajan tuloutus: Ei tuloutusta. Yhtiö ei voi ammattikorkeakoululain mukaan jakaa osinkoa.

6.2.8. Suisto Kiinteistöt Oy

Omistamisen peruste: Yhtiöllä on strateginen tehtävä elinvoiman edistämisesssä.

Omistusosuus: 100 %

Yhtiö on kaupungin elinkeinopolitiikan työkalu erityisesti teollisen liiketoiminnan kiinteistöjärjestelyissä. Tärkeänä painopisteenä on puhdasta siirtymää edistävä liiketoiminta.

Yhtiöllä on teolliseen toimintaan tarkoitettuja kiinteistöjä ja rakennuksia Karjarannassa, Mäntyluodossa ja Tahkoluodossa.

Yhtiön tulee toimia täysin markkinaehtoisesti, kannattavasti, omistamiaan kiinteistöjä ja niiden ympäristöä hyvin hoitaen ja kehittäen.

Rooli kaupunkistrategian toteuttamisessa:

Yhtiöllä on keskeinen rooli kaupunkistrategian Kasvava Pori -kokonaisuuden teoissa:

- Edistämme aktiivisesti yritysten ja investointien sijoittumista Porin seudulle.

Omistajalle raportoitavat tavoitteet, suoritteet ja mittarit:

- Kilpailukykyinen ja taloudellisesti kannattava toiminta
  - o vuokrausaste
  - o oman pääoman tuotto %
  - o sijoitetun pääoman tuotto %

Omistajan tuloutus: Mahdollinen tuloutus suunnitellaan yhtiön rahoitusmallista sopimisen yhteydessä.

6.3. Muut tytäryhtiöt ja säätiöt

6.3.1. Asunto Oy Porin Kiertokatu 16–18

Kaupunki omistaa 51,42 %:a yhtiön osakkeista, mutta tarkoituksena on luopua omistuksesta. Kaupunki vuokraa omistamiaan asuntoja. Tavoitteena on, että kaupunkikonsernin omistamien asuntojen omistus ja hallinta keskitetään Porin YH-Asunnot Oy:lle.

Omistajalle raportoitavat tavoitteet, suoritteet ja mittarit:

- tilikauden tulos
- vieraan pääoman määrä

Omistajan tuloutus: Ei tuloutusta.

6.3.2. Kiinteistö Oy Domus Arctopolis

Omistamisen peruste: Yhtiö omistaa aiemmin Länsirannikon Koulutus Oy:n käytössä olleita rakennuksia. Yhtiö kehittää rakennuksia aktiivisesti. Yhtiön toiminnan tarkoituksena ei ole olla pitkäjänteinen kiinteistöjen ylläpitäjä, vaan löytää jokaiselle omistamalleen kiinteistölle jatkokäyttö. Yhtiö tavoittelee kiinteistöjen myyntiä tai vuokratasoa, jolla voidaan saavuttaa vuosittain taloudellinen tasapaino. Yhtiön tuotto perustuu tällä hetkellä vuokrattuina olevien kiinteistöjen vuokratuloihin. Taloudellisiin ponnisteluihin kuuluvat vielä tyhjiillään olevien kiinteistöjen tuottotavoitteet joko myymällä ne ulkopuolisille tahoille tai vuokraamalla rakennukset ylläpito- ja korjauskulujen kattamiseksi. Tyhjien kiinteistöjen purku on myös huomioitava vaihtoehtona kustannusrakenteen säilymiseksi.

Omistajalle raportoitavat tavoitteet, suoritteet ja mittarit:

- Kilpailukykyinen ja taloudellisesti kannattava toiminta
  - maksuvalmius
  - kiinteistöjen myynnit
  - tilikauden tulos lähellä 0-tasoa
  - oman pääoman tuotto %
  - sijoitetun pääoman tuotto %
  - kiinteistöjen vuokrausaste

Omistusosuus: Kaupunki pitää omistuksensa (100 %) yhtiössä nykytasolla.

Omistajan tuloutus: Ei tuloutusta.

6.3.3. Kiinteistö Oy Keskusmarkku

Omistamisen peruste: Yhtiön omistaa ja hallitsee Kotimaa-nimistä tilaa RN:o 38:4 Noormarkun Finpyyn kylässä sekä tälle tontille v. 1986 rakennettua 2-kerroksista liike- ja toimistorakennusta. Rakennuksessa on yhteensä 10 liike- ja toimistohuoneistoa sekä 7 varastoa. Huoneistoala on 1426,50 m³. Yhtiö on toiminnaltaan keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö. Noormarkun kunnan liittyttyä Porin kaupunkiin, Porin kaupunki omistaa yhtiön osakkeista 86,58 %.

Omistajalle raportoitavat tavoitteet, suoritteet ja mittarit:

- Kilpailukykyinen ja taloudellisesti kannattava toiminta
  - Tilikauden tulos 0-tasolla
  - Maksuvalmius

Omistusosuus: Kaupunki pyrkii luopumaan omistusosuudestaan (86,58 %)

Omistajan tuloutus: Ei tuloutusta.

6.3.4. Kiinteistö Oy Lavian Virastotalo

Yhtiön omistamat rakennukset on purettu ja lisäksi tarkoituksena on purkaa yhtiö vuoden 2023 aikana.

6.3.5. Kiinteistö Oy Luotsinmäen Puhdistamo

Omistamisen peruste: Yhtiö vuokraa Porin Vedelle Luotsinmäen puhdistamon kiinteistöt ja laitteet. Yhtiön toimialana on vuokrasopimuksen perusteella hallita määrääalaa Porin kaupungissa sekä omistaa ko. määrääalalla olevaa jätevedenpuhdistamoja sekä vuokrata omistamiaan rakennuksia tai niiden osia, rakennelmia, koneita ja laitteita ympäristönsuojelulaissa tarkoitettulle toiminnanharjoittajalle, joka on Porin kaupungin liikelaitos Porin Vesi. Yhtiö vastaa jätevedenpuhdistamon investointien rahoituksen järjestelystä.

Omistajalle raportoitavat tavoitteet, suoritteet ja mittarit:

- Kilpailukykyinen ja taloudellisesti kannattava toiminta
  - tilikauden tulos 0-tasolla

Omistusosuus: Kaupunki pitää omistuksensa (100 %) toistaiseksi yhtiössä nykytasolla.

Omistajan tuloutus: Ei tuloutusta.

6.3.6. Kiinteistö Oy Otavankatu 3

Omistamisen peruste: Yhtiö omistaa toimistorakennuksen osoitteessa Otavankatu 3. Yhtiö on keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö, jonka osakeomistus jakaantuu seuraavasti: Porin kaupunki (45,2 %), DNA Oyj (33,2 %) ja Porin YH-Asunnot Oy (21,6 %).

Yhtiö on saanut kaupunginhallituksen ennakkokäsityksen, että toimistorakennuksen maanpäälliset rakenteet puretaan. Valmisteluvastuu on annettu Porin YH-Asunnot Oy:lle ja Porin Haka Oy:lle yhdessä kiinteistöyhtiön ja elinvoima- ja ympäristö- sekä teknisen toimialan kanssa. Valmistelu on

käynnissä, jossa mm. laaditaan purkusuunnitelma ja purku-urakka kilpailutetaan. Nämä vaativat vielä yhtiökokouksen päätökset. Toimistorakennuksen maanpäälliset tilat eivät ole enää toimijoiden käytössä.

Omistajalle raportoitavat tavoitteet, suoritteet ja mittarit:

- Kilpailukykyinen ja taloudellisesti kannattava toiminta
  - tilikauden tulos 0-tasolla
  - tulevaisuuden käyttötarkoituksen valmistelun eteneminen
  - maksuvalmius

Omistusosuus: Kaupunki pitää omistuksensa toistaiseksi yhtiössä nykytasolla, mutta on tarvittaessa valmis tarkastelemaan omistusosuuttaan.

Omistajan tuloutus: Ei tuloutusta.

6.3.7. Kiinteistö Oy Porin Jäähalli

Omistamisen peruste: Yhtiön omistaa Porin kaupungissa Isomäki -nimisellä yleisellä alueella sijaitsevan jäähallirakennuksen, jonka pinta-ala on 11 613 m². Porin kaupunki omistaa 100 %.

Omistajalle raportoitavat tavoitteet, suoritteet ja mittarit:

- Kilpailukykyinen ja taloudellisesti kannattava toiminta
  - Tilikauden tulos 0-tasolla
  - Tulevaisuuden käyttötarkoituksen valmistelun eteneminen
  - Maksuvalmius

Omistusosuus: Kaupunki pitää omistuksensa yhtiössä nykytasolla (100 %).

Omistajan tuloutus: Ei tuloutusta.

6.3.8. Kiinteistö Oy Porin Tiilimäki

Yhtiö on fuusioitu Suisto Kiinteistöt Oy:n kanssa.

6.3.9. Kiinteistö Oy Porin Uimahalli

Omistamisen peruste: Kiinteistö Oy Porin Uimahalli on Porin kaupungin 100 % omistama yhtiö, joka on perustettu 23.1.2009 ja toiminta aloitettu syksyllä 2011. Yhtiö vuokraa uimahallikiinteistöään kaupungille.

Omistajalle raportoitavat tavoitteet, suoritteet ja mittarit:

- Kilpailukykyinen ja taloudellisesti kannattava toiminta
  - Tilikauden tulos 0-tasolla
  - Maksuvalmius

Omistusosuus: Kaupunki pitää omistuksensa yhtiössä nykytasolla.

Omistajan tuloutus: Ei tuloutusta.

6.3.10. Kiinteistö Oy Porin Winnova

Omistamisen peruste: Yhtiö hallitsee ja ylläpitää rakennuksia, jotka sijaitsevat Porin kaupungin vuokratonteilla ja -tiloilla. Kiinteistöjen osoitteet ovat: Professorintie 5, Tallitie 14, Sahalahdentie 57 (Kullaan metsäopisto), Kylmälahdentie (rantasauna), Ulasoorintie 21, Tekniikantie 2 ja Tiedepuisto 3. Yhtiön toiminta-ajatuksena on vuokrasopimusten perusteella hallita maa-alueita, omistaa edellä tarkoitetuilla maa-alueilla sijaitsevia rakennuksia sekä vuokrata rakennuksia tai niiden osia taikka niissä sijaitsevia tiloja ammatillisen koulustoittoiminnan käyttöön tai muuhun yleishyödylliseen tarkoitukseen. Kaikki tilat Ulasoorintie 21:tä, Kylmälahdentien rantasaunaa sekä osoitteessa Sahalahdentie 57 sijaitsevia kahta rakennusta ja Rauhalan ns. metsänvartijan tupaa lukuun ottamatta on vuokrattu Länsirannikon Koulutus Oy Winnovalle ammattiopetuskäyttöön. Vuokrasopimukset ovat voimassa toistaiseksi.

Ulasoorintie 21:n osalta on tarkasteltava mahdollisuudet jatkokäyttöön joko vuokraustoiminnalla tai kiinteistöstä luopumalla. Muut rakennukset, joita Länsirannikon Koulutus Oy Winnova ei ole vuokrannut, tulee myydä tai purkaa.

Kiinteistö Oy Porin Winnovan ja Länsirannikon Koulutus Oy Winnovan yhteistoimintaa kehitetään kumppanuuden hengessä. Omistajaohjauksen näkökulmasta näitä yhtiöitä käsitellään yhtenä kokonaisuutena.

Omistajalle raportoitavat tavoitteet, suoritteet ja mittarit:

- Kilpailukykyinen ja taloudellisesti kannattava toiminta
  - Tilikauden tulos
  - Maksuvalmius
- Ulasoorintie 21:n jatkokäytön edistyminen
- Uusinvestointien ja peruskorjausten vaikutus poistopohjan kautta yhtiön omaan pääomaan

Omistusosuus: Kaupunki pitää omistuksensa yhtiössä toistaiseksi nykytasolla (100 %).

Omistajan tuloutus: Ei tuloutusta. Yhtiö ei voi yleishyödyllisenä jakaa omistajilleen osinkoa.

6.3.11. Kiinteistö Oy Pormestarinluodon Keskus

Omistamisen peruste: Kiinteistö Oy Pormestarinluodon Keskus on keskinäinen kiinteistöyhtiö, joka omistaa aiemman kolmen rakennuksen sijasta kaksi rakennusta osoitteessa Alahangantie 1. Yksi yhtiön omistamaa rakennus on purettu ja toista ollaan purkamassa. Jäljelle jäävän rakennuksen tekninen kunto on huono ja toiminnallisten häiriöiden riski suuri.

Porin kaupunki omistaa yhtiöstä ennen entisen kaupparakennuksen purkua 85,52 % ja sen jälkeen 71,56 %. Toisen osan yhtiöstä omistaa Porin ev.lut. seurakuntayhtymä.

Molemmilla osakkailla on tavoitteena turvata toimitilat seurakunnan ja kaupungin omille ja niiden rahoittamille palveluille Pormestarinluodossa. Ensisijaisesti etsitään ratkaisuja olemassa olevista tiloista ja toissijaisesti yhtiön hallinnoimalta tontilta.

Omistajalle raportoitavat tavoitteet, suoritteet ja mittarit:

- Kilpailukykyinen ja taloudellisesti kannattava toiminta
  - Tilikauden tulos 0-tasolla
  - Maksuvalmius
- Rakennusten purkamisen edistyminen

Omistusosuus: Kaupungin omistusosuus riippuu osakkaiden kesken sovittavasta toimitilaratkaisusta. Yhtenä mahdollisuutena on yhtiön kaikkien rakennusten purkaminen ja tämän jälkeen yhtiön purkaminen.

Omistajan tuloutus: Ei tuloutusta.

6.3.12. Kiinteistö Oy Ulvilanpuisto

Omistamisen peruste: Yhtiön tarkoituksena on omistaa ja ylläpitää asunottomille tarkoitettuja asuntoja sekä vuokrata niitä. Yhtiö omistaa Porissa Impolan kaupunginosassa kolmekerroksisen asuinrakennuksen, jonka katuosoite on Filpuntie 5. Rakennus on valmistunut vuonna 1993. Tontti on vuokrattu Porin kaupungilta. Yhtiö on ollut vapaaehtoisessa velkasaneerausvuodesta 2012 alkaen. Valtiokonttori on suostunut tuolloin velkasaneeraukseen ehdoilla, joita ovat mm. kieltö peria omille varoille korkoa, yhtiön myymiskielto ja uuden lainan ottamiskielto.

Asunnot eivät lukeudu Satakunnan hyvinvointialueelle vuokrattuihin toimitiloihin.

Tavoitteena on, että kaupunkikonsernin omistamien asuntojen omistus ja hallinta keskitetään Porin YH-Asunnot Oy:lle. On kuitenkin huomattava, että omistusoikeuden luovuttaminen Porin YH-Asunnot Oy:lle edellyttää Valtiokonttorin suostumusta.

Omistajalle raportoitavat tavoitteet, suoritteet ja mittarit:

- Kilpailukykyinen ja taloudellisesti kannattava toiminta
  - Tilikauden tulos 0-tasolla
  - Maksuvalmius

Omistusosuus: Kaupunki pitää omistuksensa yhtiössä nykytasolla (60 %) tai luovuttaa omistuksen Porin YH-Asunnot Oy:lle. Porin ev.lut. seurakunnat omistavat 40%.

Omistajan tuloutus: Ei tuloutusta.

6.3.13. Kiinteistö Oy Viikkarin Valkama

Omistamisen peruste: Yhtiö omistaa Porissa Itätullin (5.) kaupunginosassa sijaitsevan vanhusten avopalvelukeskustoimintaan tarkoitettua kiinteistöä. Yhtiön tontti on vuokrattu Porin kaupungilta. Toiminta on vakiintunutta ja yhtiö suorittaa vuosittain budjetin mukaisesti tavanomaisia korjaustöitä rakennuksessa. Yhtiö on laatinut PTS-suunnitelman ja sen seurauksena aloittanut vuoden 2020 alusta perimään PTS-vastiketta. Yhtiöllä ei ole pitkäaikaisia lainoja.

Noin puolet tiloista on vuokrattu Satakunnan hyvinvointialueelle. Kiinteistöyhtiö on yksi osa hyvinvointialueen kanssa neuvoteltavaa kiinteistökokonaisuutta.

Omistajalle raportoitavat tavoitteet, suoritteet ja mittarit:

- Kilpailukykyinen ja taloudellisesti kannattava toiminta
  - Tilikauden tulos 0-tasolla

Omistusosuus: Kaupunki pitää toistaiseksi omistuksensa yhtiössä nykytasolla (100 %).

Omistajan tuloutus: Ei tuloutusta.

6.3.14. Meri-Porin Palvelukeskus Oy

Omistamisen peruste: Yhtiö omistaa Porissa Rieskalan kaupunginosassa sijaitsevat koulurakennukset sekä uimahallirakennuksen. Yhtiön tontti on vuokrattu Porin kaupungilta. Koulurakennusten postiosoite on Rieskalantie ja uimahallin käyntiosoite on Mustalammentie 14. Yhtiö omistaa lisäksi vuonna 2002 valmistuneen terveysaseman, joka sijaitsee Porissa Pihlavan kaupunginosassa. Tontti on vuokrattu Porin kaupungilta ja käyntiosoite on Pärete 2.

Yhtiön tavoitteena on yhteistoiminnassa Porin kaupungin sivistystoimialan kanssa huolehtia kiinteistöjen arvon säilymisestä ja niiden hyvästä kunnosta. Yhtiön tavoitteena on saavuttaa kiinteistöilleen pitkä elinkaari, ympäristötehokas ja laadulliset arvot huomioonottava kokonaisuus.

Yhtiö lyhentää rahalaitoslainojaan velkakirjaehtojen mukaisesti ja pyrkii suoriutumaan vuosittaisista korjauksista korjausmäärärahoilla ja kassavaroillaan. Perittävän vastikkeen määrä sovitetaan yhteen toiminnallisten tavoitteiden kanssa. Yhtiö noudattaa pitkántähtäyksen taloussuunnitelmaa, joka päivitetään lähivuosina vastaamaan tehtävää kunnossapitosuunnitelmaa.

Omistajalle raportoitavat tavoitteet, suoritteet ja mittarit:

- Kilpailukykyinen ja taloudellisesti kannattava toiminta
  - Tilikauden tulos 0-tasolla
  - Nettokäyttöpääoma
  - Kiinteistön hoitokustannukset

Omistusosuus: Kaupunki pitää omistuksensa yhtiössä nykytasolla (100 %).

Omistajan tuloutus: Ei tuloutusta.

6.3.15. Pori Jazz Oy

Omistamisen peruste: Pori Jazz Oy:n toiminnan tarkoitus on Pori Jazz 66 ry:n tukeminen. Pori Jazz Oy:n luovuttua Pori Jazz -oheistuotteiden myynnistä, toiminta on tällä hetkellä hyvin vähäistä. Tavoitteena on vuokrata keskeytyksettä Pori Jazz Oy:n omistamaa huoneistoa ja näin varmistaa riittävä kassavirta.

Omistajalle raportoitavat tavoitteet, suoritteet ja mittarit:

- Kilpailukykyinen ja taloudellisesti kannattava toiminta
  - Tilikauden tulos 0-tasolla

Omistusosuus: Kaupunki pitää omistuksensa yhtiössä nykytasolla (62,61 %).

Omistajan tuloutus: Ei tuloutusta.

6.3.16. Porin Linja-autoasemakiinteistö Oy

Omistamisen peruste: Yhtiö omistaa rakennukset osoitteessa Itsenäisyydenkatu 44 (Porin vanha linja-autoasema). Rakennukset sijaitsevat Porin kaupungin vuokratontilla. Porin kaupunki omistaa nykyään 100 % yhtiöstä. Yhtiö on velaton. Yhtiö on keskinäinen kiinteistöyhtiö, joten kaupunki tilojen hallinnoijana vuokraa tiloja pääasiassa ulkopuolisille.

Omistajalle raportoitavat tavoitteet, suoritteet ja mittarit:

- Kilpailukykyinen ja taloudellisesti kannattava toiminta
  - Tilikauden tulos 0-tasolla
  - Maksuvalmius

Omistusosuus: Kaupunki pitää omistuksensa yhtiössä nykytasolla.

Omistajan tuloutus: Ei tuloutusta.

6.3.17. Porin Linjat Oy

Omistamisen peruste: Yhtiöllä on erityistehtävä joukkoliikennepalveluiden tuottamisessa ja huoltovarmuudessa.

Omistusosuus: Yhtiö pidetään kaupungin tytäryhtiönä (100 %).

Yhtiön tarkoituksena on joukkoliikennepalveluiden tuottaminen kaupunkilaisille ja Porissa kävijöille. Porin kaupungin joukkoliikenneviranomaisen tilaa joukkoliikennejaoston hyväksymien reittien ja aikataulujen mukaisen paikallisliikenteen yhtiöltä. Lisäksi joukkoliikenneviranomaisen vastaa lipputuotteista, markkinoinnista sekä lippu- ja maksujärjestelmästä. Yhtiö ei toiminnassaan osallistu julkisiin tarjouskilpailuihin.

Yhtiö keskittyy ydinliiketoimintaansa eli hankintasopimuksen mukaisen paikallisliikenteen liikennöintiin. Lisäksi yhtiöllä on valmius toimia kuljetusapua vaativissa poikkeustilanteissa ja näin osallistua kaupungin huoltovarmuuden edistämiseen.

Rooli kaupunkistrategian toteuttamisessa: Kaupunkistrategiassa yritystä koskee erityisesti kohta Kasvava Pori – Toimivat yhteydet – teko: Kattava ja vähäpäästöinen joukkoliikenne.

Omistajalle raportoitavat tavoitteet, suoritteet ja mittarit:

- Kilpailukykyinen ja taloudellisesti kannattava toiminta
  - matkustajamäärä
  - maksuvalmius
  - toiminnan virtaviivaistaminen
- Toiminnan vähäpäästöisyys
  - mittarit

Omistajan tuloutus: Ei tuloutusta.

6.3.18. Porin Toimitilat Oy

Omistamisen peruste: Yhtiö tuottaa toimitilapalveluita pääosin kaupunkikonsernin ulkopuolisille julkisyhteisöille ja yksityisille toimijoille.

Omistusosuus: Kaupunki omistaa yhtiöstä 100 %.

Yhtiön tulee toimia täysin markkinaehtoisesti, kannattavasti, omistamiaan tiloja hyvin hoitaen ja kehittäen sekä huolehtia omista investoinneistaan.

Omistajalle raportoitavat tavoitteet, suoritteet ja mittarit:

- Kilpailukykyinen ja taloudellisesti kannattava toiminta
  - vuokratilojen käyttöaste
  - asiakastyytyväisyys
  - maksuvalmius
  - oman pääoman tuotto %
  - sijoitetun pääoman tuotto %

Omistajan tuloutus: Toistaiseksi ei tuloutusvaatimusta.

6.3.19. Sampolan Palvelukeskus Oy

Omistamisen peruste: Yhtiö omistaa Porin kaupungissa seuraavat kiinteistöt:

- Pirkanpuisto, leikkikenttärakennus, Puhurintie 10
- Itätuulen oppimis- ja liikuntakeskus, koulurakennus, Kalskeentie 9
- Himmeli, palvelutalorakennus, Palokunnantie 39
- Taikurinhattu, päiväkotirakennus, Palokunnantie 39

Yhtiön tulot koostuvat vuokratuloista. Rakennukset ovat pääasiassa vuokrattu Porin kaupungille.

Omistajalle raportoitavat tavoitteet, suoritteet ja mittarit:

- Kilpailukykyinen ja taloudellisesti kannattava toiminta
  - Tilikauden tulos 0-tasolla
  - Maksuvalmius
- Himmelille uuden vuokralaisen löytäminen ja peruskorjauksen toteuttaminen

Omistusosuus: Kaupunki pitää omistuksensa yhtiössä nykytasolla (100 %).

Omistajan tuloutus: Ei tuloutusta.

6.3.20. Visit Pori Oy

Omistamisen peruste: Yhtiön tehtävänä on tukea kaupungin matkailu- ja markkinointiyksikön toimintaa. Yhtiön lukuun toteutetaan esimerkiksi matkanjärjestäjäpalvelut sekä brändituotemyynti. Lisäksi yhtiö hoitaa mm. kesän tapahtumaviikkojen yksityismajoitusta. Yhtiöllä ei ole henkilöstöä.

Omistusosuus: Kaupunki pitää omistuksensa (100 %) yhtiössä nykytasolla.

Omistajalle raportoitavat tavoitteet, suoritteet ja mittarit:

- Kilpailukykyinen ja taloudellisesti kannattava toiminta
  - Tilikauden tulos vähintään 0-tasolla
  - Maksuvalmius

Omistajan tuloutus: Ei tuloutusta.

6.3.21. Yyterin Meriravintola Oy

Omistamisen peruste: Yhtiön omistama meriravintola on purettu vuoden 2023 aikana. Kesäkaudella 2023 yhtiön maanvuokrasopimuksen nojalla hallinnoimalla ja kaupungin omistamalla alueella toimi ravintolakonteissa neljä eri toimijaa.

Yhtiön hallinnoiman alueen tulevaisuuden käyttötarkoitusta on visioitu Yyterin aukion yleissuunnitelmassa. Lisäksi Yyterin kehittämistä ohjaa Yyterin kasvuohjelma.

Tavoitteena on saada yhtiön hallinnoimalle alueelle yksityinen investointi, joka lisää Yyterin palveluita ja joka mahdollisuuksien mukaan lisää kävijöitä ympäri kalenterivuoden.

Yhtiön tulevaisuus riippuu siitä, koetaanko investoijien kannalta houkuttelevammaksi ostaa yhtiö, jonka mukana siirtyy maanvuokrasopimus vai se, että kaupunki tekee maanvuokrasopimuksen suoraan investoijan kanssa.

Omistusosuus: Kaupungin tavoitteena on vaihtoehtoisesti joko myydä yhtiö tai purkaa yhtiö, jolloin yhtiön vuokraama maa-alue palautuu kaupungin hallintaan.

Omistajalle raportoitavat tavoitteet, suoritteet ja mittarit:

- Kilpailukykyinen ja taloudellisesti kannattava toiminta
  - Tilikauden tulos vähintään 0-tasolla
  - Maksuvalmius

Omistajan tuloutus: Ei tuloutusta.

6.3.22. Maire Gullichsenin taidesäätiö

Maire Gullichsenin taidesäätiö on perustettu 31.08.1971. Maire Gullichsen (1907–1990) lahjoitti tuolloin vuosikymmenien kuluessa keräämänsä taidekokoelman kotimaista taidetta edustavat taideteokset nimeään kantavalle taidesäätiölle. Vuonna 1981 perustettu Porin taidemuseo syntyi suurelta osin Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelman pohjalle, Maire Gullichsenin aloitteesta ja hänen merkittäväällä myötävaikutuksellaan.

Maire Gullichsenin taidesäätiön tarkoituksena on toimia kuvataiteisiin kohdistuvan harrastuksen edistämiseksi. Tässä tarkoituksessa se hallitsee ja hoitaa säätiölle luovutettuja taideteoksia ja taidekokoelmia sekä esittää niitä yleisölle taidemuseoissa, taidenäyttelyissä tai muulla sopivalla tavalla.

Säätiön omistaman taidekokoelman säilyttämisestä, hoidosta ja yleisölle esittelemisestä vastaa Porin taidemuseo. Kokoelman säilytykseen ja hallinnointiin liittyvistä kustannuksista vastaa Porin kaupunki.

Maire Gullichsenin taidesäätiö ei harjoita liiketoimintaa. Taidesäätiön sääntöjen mukaan säätiöllä on oikeus ottaa vastaan lahjoituksia, avustuksia ja testamentteja sekä kartuttaa omaisuuttaan muillakin laillisilla tavoilla. Säätiön rahavarat ovat, jollei niillä hankita taideteoksia, sijoitettava varmalla ja tuloa tuottavalla tavalla.

Maire Gullichsenin taidesäätiön vuosittainen talouden toteutuma koostuu pääasiallisesti varsinaisen toiminnan kuluista, hallintopalveluista sekä muista hallintokuluista.

Raportoitavat tavoitteet, suoritteet ja mittarit:

- Talouden toteutuma

Omistajan tuloutus: Ei tuloutusta.

6.3.23. Porin Teatterisäätiö

Säätiön sääntöjen mukaisesti säätiön tarkoituksena on Porin Teatterin toiminnan jatkaminen ja hoitaminen. Säätiön ylläpitämän Porin Teatterin toiminnassa on noudatettava itsekannattavuuteen tähtäviä periaatteita ylijäämää tavoittelematta. Teatteri tasapainottaa taloutensa talousarvion mukaisen kaupungin toiminta-avustuksen, lakisääteisen valtionavustuksen ja oman tuoton mukaisesti. Porin Teatterisäätiö -konserniin kuuluu Porin Teatteritalo Oy. Yhtiön tarkoituksena on omistaa ja ylläpitää Porin kaupungissa kiinteistöä, jossa järjestetään teatterinäytäntöjä ja muita yleisötilaisuuksia sekä harjoittaa ravintolatoimintaa.

Raportoitavat tavoitteet, suoritteet ja mittarit:

- Porin Teatterisäätiö -konsernin talouden toteutuma (kuitenkin puolivuotisraportointi ilman eliminoiteja)

Omistajan tuloutus: Ei tuloutusta.

6.3.24. Piirilääkäri Anders Bustorffin säätiö sr

Piirilääkäri Anders Bustorffin säätiö on perustettu vuonna 1947 tohtorinna Malin Bustorffin toimesta. Säätiön tarkoituksena on sääntöjensä mukaan Porissa asuvien invalidien ja sosiaalista tukea tarvitsevien auttaminen, minkä vuoksi säätiön omaisuuden tuotosta on kaksi kolmasosaa (2/3) vuosittain jaettava puoliksi kummallekin. Tarkoituksensa toteuttamiseksi säätiö jakaa vuosittain avustuksia ja pyytää ehdotukset avustuksensaajista Satakunnan hyvinvointialueen aikuissosiaalityön toimijoilta, Porin Seudun Invalidit ry:ltä ja Porin Seudun Sotainvalidit ry:ltä. Säätiön avustukset jaetaan vuosittain edellisen tilikauden tilinpäätöksen toteutuneen sijoitusten tuoton perusteella.

Raportoitavat tavoitteet, suoritteet ja mittarit:

- talouden toteutuma
- avustusten määrä

Omistajan tuloutus: Ei tuloutusta.

6.3.25. Porin Aikuiskoulutussäätiö

Säätiö omistaa kiinteistöjä ja osaketiloja sekä vuokraa niitä. Kiinteistöt sijaitsevat Ulasoorissa ja osaketilat keskustassa. Säätiön tarkoituksena on ensisijaisesti ammatillisen osaamisen lisääminen ja kehittäminen Satakunnan alueella.

Tarkoituksensa toteuttamiseksi säätiö tukee ammatilliseen osaamiseen suuntautuvaa koulutusta ja siihen läheisesti liittyviä hankkeita ja toimintaa ja voi ylläpitää säätiön tarkoitukseen liittyviä toimintayksiköitä sekä voi olla osakkaana ammatillisen osaamisen toteutettavissa organisaatioissa. Säätiö ei pyri saavuttamaan taloudellista voittoa, mutta pitää tavoitteenaan toiminnan olevan itsensä kannattavaa.

Säätiö on vuokrannut tilojaan Länsirannikon Koulutus Oy Winnovalle, Satakunnan Yhteisökeskukselle, Satakunnan hyvinvointialueelle ja Porin kaupungille. Säätiö huolehtii rakennusten ja tilojen kunnosta ja arvon säilymisestä sekä niiden vuokrauksista. Säätiö omistaa 13 % Länsirannikon Koulutus Oy Winnovasta, jossa säätiöllä on yksi hallituspaikka.

Lisäksi säätiöllä on merkittävä määrä rahavaroja, joita se on sijoittanut useiden palveluntarjoajien välityksellä.

Yksinkertaisten toimintamallien edistämiseksi kaupunki selvittää mahdollisuudet säätiön purkamiseksi. Selvitystyö tehdään yhteistyössä patenti- ja rekisterihallituksen kanssa.

Raportoitavat tavoitteet, suoritteet ja mittarit:

- Talouden toteutuma

Omistajan tuloutus: Ei tuloutusta.

6.3.26. Länsi-Suomen pelastusharjoitusalue-säätiö rs

Porin kaupunki on perustanut säätiön 2.11.2009 allekirjoitetulla säädekirjalla. Säätiön toiminnan tarkoituksena on yleishyödyllisen turvallisuuskoulutustoiminnan kehittäminen sekä pelastusharjoitusalueella sijaitsevan Turvallisuuskeskuksen rakennuttaminen ja ylläpitäminen Porin lentokentän läheisyydessä. Tarkoituksensa toteuttamiseksi säätiö järjestää tytäryhtiönsä Turvallisuuskeskus-Safety Center Oy:n tuottamaa koulutustoimintaa ja säätiö vuokraa aluetta viranomaistoimijoille sekä yrityksille ja yhteisöille koulutus- ja tutkimusalustaksi.

Pelastusharjoitusalue-säätiön visiona on olla valtakunnallisesti vaikuttava edelläkävijä ja kansainvälisesti verkostoitunut turvallisuuden harjoitus- ja koulutuskeskuskumppani viranomaisille, yrityksille ja yhteisöille. Säätiön strategiassa korostuu viranomaistoimijoiden harjoitusmahdollisuuksien monipuolisuus, tunnettavuus yritysturvallisuuden harjoitusalueena sekä innovatiivisuus koulutus- ja tutkimusalustana. Kaupunkikehityksen kärkikohteiden yhtenä tavoitteena on Pelastusharjoitusalueen kansallisen ja kansainvälisen aseman vahvistaminen.

Säätiön tulee kehittää toimintaansa niin, että se saataisiin tulevaisuudessa paremmin kannattavaksi.

Raportoitavat tavoitteet, suoritteet ja mittarit:

- Talouden toteutuma
- tilikauden tulos
- maksuvalmius
- oma pääoma
- ulkopuolisen rahoituksen toteutuminen

Omistajan tuloutus: Ei tuloutusta.

6.3. Osakkuusyhteisöt

Porin kaupungin omistukset (strateginen ja/tai taloudellinen syy omistaa) osakkuusyhteisöissä ovat seuraavat:

- Kiinteistö Oy Mikonkadun Pysäköinti
  - Omistusosuus 32,00 %
  - Omistusosuus pidetään toistaiseksi ennallaan
- Kiinteistö Oy Väinöläntammi
  - Omistusosuus 23,00 %
  - Omistusosuus pidetään toistaiseksi ennallaan
- Kiinteistö Oy Porin Promenadikeskus
  - Omistusosuus 26,83 %
  - Omistusosuus pidetään ennallaan
- Sarastia Oy
  - Omistusosuus 22,38 %
  - Osasta omistusta voidaan luopua

6.4. Omistusyhteisöt

Porin kaupungin merkittävimmät omistukset (tasearvo yli 100.000 euroa sekä strateginen ja/tai taloudellinen syy omistaa) muissa kuin tytä- ja osakkuusyhteisöissä ovat seuraavat:

- Asunto Oy Antinranta
- As Oy Porin Apollontie
- Finda Oy
- Kuntarahoitus Oyj
- Länsi-Suomen Voima Oy
- Pohjolan Voima Oyj
- Pohjois-Satakunnan Seutuverkko Oy
- Suomen Ilmailuopisto Oy
- Teljäntori Oy

Porin kaupunginhallitus linjaa ja päättää erillisillä päätöksillä näiden yhteisöjen mahdollisista omistusten muutoksista nykytilanteeseen verrattuna.

Asuntojen osalta tavoitteena on, että niiden omistus ja hallinta keskitetään Porin YH-Asunnot Oy:lle.

7. Linjausten voimaantulo

Nämä omistajapoliittiset linjaukset käsittelee ja hyväksyy Porin kaupunginvaltuusto. Ohjeet tulevat voimaan välittömästi ja ovat voimassa toistaiseksi.